

GORAN KORUNOVIC

Gostoprivstva

Treći Trg

Passport

GORAN KORUNOVIĆ / GOSTOPRIMSTVA

Biblioteka Passport

Urednici

Dejan Matić

Milan Dobričić

Dizajn korica

Dragana Nikolić

Copyright © Goran Korunović & Treći Trg, 2011

GORAN KORUNOVIĆ

Gostoprimestva

Treći Trg
Beograd 2011

Vukašinu, Milici i Predragu

1.

uvodim sebe u život mrtvih

znam da postoji utihnuli grad
sa prostranim parkom na ušću reka
mirnim poput zimskog kalemegdana

i da mimo njega klize živi tramvaji

ne radi se o literaturi ili želji
da se nađe opravdanje za ljudsku patnju

već ukoliko budeš dovoljno strpljiv
i ne dopustiš da sve što život nosi
bude bitnije od tebe samog

imaćeš strpljenja za odmor
u gradu koji nije mnogo drugačiji od ovog

osim što u njemu
umesto nas živih
rade dišu i postoje
jedino mrtvi

2.

redovne autobuske linije
kupovina karata odlaganje prtljaga
kao i pri putovanju u turističke krajeve

moguće je i brodom porodično
vikendom
uspavljujuće i sigurno

do mesta o kome se ne govori mnogo
podrazumevajuće naselje
u našim granicama i na neumoljivim mapama

ljudi takođe čekaju na prelazima
nižu se stambene zgrade neophodne institucije
neobični restorani

s tom razlikom što hranu koju ćeš naručiti
i sokove u kojima će uživati tvoja deca

služe odavno prežaljene ruke

3.

otkad je stric preminuo
utihtnuo na dnevnom ležaju
kao crna biljka
ostavši bez kože na leđima i vratu

nismo od njega čuli ni glasa mesecima
sve do neočekivanog pisma
poziva u posetu

kaže dodite u grad mrtvih

nema nikakve tajne
spominju to mesto u vestima
dan je sunčano
sa mestimičnom oblačnošću

jasno je naznačeno na karti
samo niste mogli prepostaviti

da u njemu od ljubavi nedoumice i zebnje
uzdišu tople istrulele grudi

4.

sećaš se sablasnog oglasa
lepršao je danima sa stabala u parku

ispod sivog mladalačkog lica
pisalo je
naš dragi stefan
30 godina
poslednji put viđen ispred letnjeg kluba
uvek tih i nasmešen

javiti zabrinutoj porodici

kažem ti nisu više samo glasine
pronašao je sebe u gradu
među mrtvima

viđaju ga kako se predveče
vraća sa posla umoran i zadovoljan
obavešteni kažu da se u osvetljenim
prozorima

kreću nežive senke
žene koju voli
i deteta koga nema

5.

nemoj živeti u zabludi

nije reč o telima koja hodaju
bez duše i razuma
kao u romerovom filmu

nećeš osetiti predsmrtni užas
kada se nađeš u njihovoј blizini

jer i njih prožima život
kao što još uvek struji kroz tebe

i kažiprst koji budeš spustio
u prostrelnu ranu od metka
ili u otvor zadobijen iz zasede

izazvaće samo nedovršeni osmeh
jer si ih time podsetio
na trenutke boli
za koje su i sami verovali
da su samo stvar prošlosti

osetićeš jednom i sam
dok nepoznato žezlo
po ko zna koji put
bude klizilo kroz tebe

da samo smrt ume
toliko da se učini neophodnom

6.

priča se medu iskusnijima
da mogu biti zbumujući
susreti izmedu nasilnika i ubijenih

kada se pronadu na gusto pijaci
medu rafovima sa sunčanim voćem
ili u publici
posle bioskopa ili predstave

prepoznaju se po ostavljenom tragu na licu
trajnom ožiljku ili nepresušnoj modrici

nakratko traje nedoumica
da li neko od njih
još uvek nije među mrtvima

da bi se zatim rukovali u prolazu
uz živu bojazan da li sukob još uvek traje

ili bi se mimošli uz osećanje
neutaživog stida
kao da bi sve što se nekada dogodilo

vredelo ponoviti na prihvatljiviji način

7.

kada budeš među mrtvima
tada zaista možeš voleti

možeš tada da iskusiš
kakav je osećaj provoditi život sa nekim
bez zebnje da će nestati
strast koja vas je spojila

jer nežive želja prožima
upornije od pomirenosti sa sudbinom
koja ih je zadesila

samo što žudnja više ne raste
u predelu ispod pluća
u zamagljenom razumu
ili pod mladalačkom kožom

niti je ona neumrli poriv
da se dobije ono čega nema

ona je sada samo potreba
da se prepozna razlika
između poslednjih senki života
i prvih tragova ljubavi

8.

ne tako često
sve ređe sa dolaskom
mirnijih vremena
dogodi se da u grad mrtvih
pristigne lanac autobusa
ili teških vagona

izađu iz njih senke
različitih generacija

mnogi se osvrću u neverici
kao da je dolazak među mrtve
ono što su zavredeli da ih mimoide

ili ih zbumjuje to
što nisu zamišljali
da će u smrt otići
sa mnoštvom nepoznatih ljudi

kada bi samo mogli pronaći
one koji su ih uputili
na ovo putovanje

da i njih
i sva nepoznana lica
otpreme u vozove
još dalje od samog nestajanja

9.

nemoj skrivati zapitanost
to svakoga zanima
postoji li smrt u gradu mrtvih

da li se negde duboko u predgrađu
na sigurnom kanapu
njiše lako razočarano telo

ili u kakvom staračkom stanu
počiva leš koji je pronašao
siguran put do nestanka svesti

nije teško naslutiti odgovor

možda je zato i bolje pitanje
otkud u nama ova nedoumica

i zašto ne umemo da rasuđujemo
kada ugledamo staru cipelu
na putu
posle još jedne nesreće

kao da je teško prepoznati
kada se šale mrtvi

10.

nije slučajno što je
grad mrtvih
niže niz reku

tokom jesenjih praznika
ili tokom dana kada je bolje
da te nema

dešava se da iz vode
nespretno i mučno izađu
nepoznate osobe
u teškoj natopljenoj odeći

tok ih je nosio
sve do grada mrtvih

nije neobično zato videti
povijenu figuru
kako čuti pored reke

možda pokušava da se priseti
zašto je napustila život

ili da osmisli
znatno ubedljiviji povod

da potopi sebe u dubinu
do narednog grada živih

11.

ukoliko si u poseti mrtvima
neka te ne čudi ako ugledaš
po koju trudnicu na ulicama

ili glomazna dečja kolica
kako puze šetalištem

ni u prodavnicu igračaka
ne pristižu uzalud nova
i začuđujuća plišana bića

jer verovatno i sada
pod preminulim
negovateljskim rukama

iz trule ponorne utrobe
izranja
draga zbumujuća duša

ima li ubedljivije potvrde života
od toga da se razmnožavaju mrtvi

12.

dok listaš stranice
kakve nove knjige

nemoj biti potpuno siguran
da je autor neko koga
još uvek prepoznajemo kao živog

neka te ne zavara
to što je roman koji čitaš
duhovitiji od svake tolstojeve knjige

ili ako u pesmama
koje su ti zadržale pažnju
nema govora o svemu
već isuviše poznatom
što te čini čovekom

možda se ipak
u toj zapaženoj knjizi
iznose sama iskustva mrtvih

lišeni briga našeg sveta
bez posvećenosti
politički korektnim temama

rukopisi preminulih
opisuju doživljaje
koji ne govore o svetu mrtvih
više nego što i sam znaš

te knjige nisu napisane
da ispune bilo čije očekivanje

jer mrtvi pisci ne duguju više
nikom ništa

13.

svet mrtvih je svet slika

onaj ko je ostavio život
iza sebe
više ne iščekuje da razume
povezanost između dva prizora

pogotovo što ga je nakon
napuštanja poslednjeg daha
dočekalo razočaravajuće
ponovno otvaranje pluća

otud mrtvi ne traže uzrok
čak ni kada se haotična gomila
u panici sliva niz stepenice

niti se zadržavaju nad situacijama
koje mogu da podsete
na scene noar žanra

mrtvi jednostavno pristižu
poput začudnih kadrova

nije li onda neobično
zašto još uvek nema
novog bergmanovog filma

14.

pred čime strepe mrtvi

bilo bi naivno verovati
da su preminuli lišeni zebnji
koje nas čine živima

da su nemilice hladni
pred putovanjima
u nepoznata područja

ili ravnodušni pred tragedijama
koje su mogle da ih zadese

jer i njih obuzima drhtavica
pri bezazlenom potapanju
u ledenu morsku vodu

ili pred neizvesnim ishodom bolesti
dok onaj koji leči
objašnjava nejasnoće
sa rendgenskog snimka

i njih kao i žive
ispunjava strepnja

da neće uskoro uslediti ništa
drugačije od svega
što im je već poznato

15.

mnogi kritikuju svet mrtvih

sa posvećenošću i brigom se ističe
gde greše oni
koji su napustili žive

jer kao u svakom gradu
i u naselju mrtvih
možeš naići na ljude
koji žive kao neljudi

ne zaboravi da je to tek jedna
nevola koju bi valjalo rešiti

jer već danima se govori
da je ispod grada preminulih
ugrožen kanalizacioni tok

i da je samo pitanje vremena
kada će klonuti poslednja brana

pre nego što
svaku kap vazduha
potisnu
nepregledna govna mrtvih

16.

nahrani i mene zakuskom mrtvih

viđao sam već u svetlu restorana
kako preminuli poznanik natapa
ugašenim posmrtnim mlekom
okrepljujući komad

i spušta niz ugušeno grlo

možda bi naknadnu reakciju
mogli da nazovemo zadovoljstvom

nežno nepomični kapci
mrtvački sporo izdizanje jabučice
i predugo zadržan dah

ili je možda reč o zapitanosti
kako je čak i kratkotrajni ukus
uspeo da ga nadživi

17.

postoji nešto zbog čega je
ovaj svet
i pored svih lepota od kojih se
gubi dah

mizerno i neizdrživo mesto

nije reč o siromašnim predgrađima
jer tamo nema ničeg suvišnog
između ljudi i života

niti su u pitanju neizlečive bolesti
ili koncentracioni logori

jer nesreće koje sa njima dolaze
lišavaju živote mučne nepredvidljivosti

strašno je u stvari
umiranje u snu

već mnogo puta su za života
ponavljali mudri ljudi
da takvu smrt svako priželjkuje

kao da svako pronađe spokoj
kada dočeka zoru
bez pređasnjih sumnji
i nezadovoljstava

iako bi ih mrtvi lako razuverili
da nema ničeg umirujućeg
ni u budženju
u samoj smrti

18.

ukoliko ti se učini
da si u gradu ugledao
preminulu dragu osobu

prosedo očevo teme
ili povijen bratov hod
u gužvi na bulevaru

ne moj imati dilemu
nije reč o utvarama nepoznatog sveta
to su zaista oni

samo što nećeš lako uspeti
da ponovo spustiš dlanove
u njihove nežive ruke

jer mrtvi znaju da ponovni
susret sa njima
možda neće imati i svoj rastanak

zato uglavnom priđu dovoljno blizu
da ih možeš pratiti
kroz jutarnju gužvu
izbledele i stvarne

pre nego što ti brižno i diskretno
mahnu pri ulasku u autobus

jer u ovom svetu
niko ne pruža sigurnost
koliko mrtvi

19.

nije lako biti tuđin
i u svetu mrtvih

upadljivi jevrejin okrivljeni nemac
možda crnac musliman
srbin stranac hrvat

prihvaćen izopšten prepoznat

pritajan

jevrejin katolik nemac
nepoželjan tuđ
belac

jer i među neživima
može se naići na zazor
pred nekim ko dolazi
iz drugog sveta

može se potajno izražavati
nezadovoljstvo
uz povremene javne ispade

ali sve to
sa neumrlom svešću
da se ništa neće promeniti

jer seoba ima
smrti nema

20.

možda i vredi tugovati za nestalim detetom
čak i kada se roditeljima
jasno predstavi

da im kćer sada bezazleno trči
mrtvim parkovima

ili patiti za uginulim psom
jer je njegova fina srebrna dlaka
uspevala da odagna svu tugu sveta

ali ima li smisla žaliti
za nepoznatim ljudima

za svetlokosom ženom iz susedstva
za koju te ne vezuje ništa
osim želje u prolazu

ili za sredovečnim muškarcem
koji je dobio u životu
sve što si verovao da ti pripada

neka se izdigne nepregledan talas
ili tlo pod nogama neka drhti
svom snagom

da osvane grad u ruševinama
kao predaleki egzotični krajevi

jer veći broj mrtvih
može da pomogne da se zaboravi
koliko je lako mrzeti
žive ljude

21.

postoji jedno nepokolebljivo
razočarenje u svet umrlih

među mrtvima nema vampira

neima nesputanih sablasti
koje bi nas sa lakoćom podsetile

da smo mi sami
živi ili mrtvi
postavili granicu između dva sveta

nema zastrašujućih utvara
koje čekaju u senci
ne dozvoljavajući da jednom za svagda
završimo sa mrtvima

sa tugama strepnjama
dugovanjima uspomenama

zato kada u polumraku svog doma
iza zaključanih vrata
prepoznaš drago telo bez života

kako se ne miče i ne odgovara

strpi se i ne plaši

mrtvac je došao
nešto važno da ti kaže

22.

moraš upoznati nekog od preminulih
ko je još za života bio lišen
vrline hodanja govora pogleda

i ko se i u smrti ne oslanja sa pouzdanjem
na svoja čula

ili nekog mrtvog mladića
koji uporno ostaje
van razuma i zdrave svesti

njihova iskustva dragocena su za nas neumrle

i dok mir ne prekrije sve što možeš
da vidiš čuješ ili dodirneš
svako uzdizanje života
ništavno je pred njihovim slavljenjem smrti

kao u kakvoj šali o invalidima
oni istrajavaju u svojoj izdržljivosti

dokazujući da za sreću
nisu potrebni ni telo ni razum
ni sam život

23.

ako tokom završnih dana leta
dok na obali prepuštaš telo
soli i poslednjoj svetlosti

ugledaš kako se blizu
nepristupačne stene
iz vode izdiže davljeničko telo

žena u nezaboravnoj haljini
ili muškarac u opuštajućem odelu za šetnju

znaj da niko nema obzira koliko mrtvi

ni jedan odmor nije sablasno prekinut
jer su se potonule duše vraćale iz vode
sredinom guste plaže

i dok se nad ljudima njišu
životno obojeni suncobrani

iz jadrana
zaboravljenih ambisa
litica pod nesigurnim putevima

pokreću se mrtvi ka novim staništima

i nijedan obnavljajući odmor
ljudska potreba ili sam život
neće zbog toga imati
svoj kraj

24.

iako je teško u to poverovati
nad sumračnim gradom mrtvih
levitira nepoznati anđeo

nije reč o neljudskom prozračnom
biću raskošnih krila
tirkiznog pojasa i svete haljine

takve besmrтne utvare
ne oglašavaju se više
ni u zaboravljenim pričama

niti se radi o tome da mrtvi
moraju biti praćeni izmaglicom
koja bi njihova naselja
činila čudnijim
od živog sveta

u pitanju je nemerljivo
neuočljivo tkivo
lebdi nad umrlim senkama
i ne daje povod da ga jasnije opišemo

kao što i nad živima pluta
potpuno različit
neprikazani anđeo

ne pružajući razlog
da žive ili mrtve
vidimo drugačijim
nego što zaista jesu

kao i među živima
i među mrtvima već dugo
nisu popularna pitanja o bogu

suvišne su reči o nečemu
što se već predugo ispostavlja kao priča
osmišljena od stranaca koji nas
nikada nisu poznavali

otud verovatno i to komično
mimoilaženje

dok živi pišu kako bog odavno
obitava samo
među preminulima

mrtvi ne gaje sumnju u to
da bog pripada
isključivo živima

26.

nemoj se ustručavati da se zaljubiš
u mrtvu ženu

i ne čudi se ukoliko primetiš
da neumrla devojka
sa poverenjem ljubi stranca
u kome nema života

u početku verovatno ne bi ni osetio
da telo na koje se nastavljaš
i usne koje se na tebi gase
odišu privlačnošću smrti

jer ti se čini isuviše zastarelim
da ljudi još uvek prepoznaju
nešto hipnotišuće u samom nestajanju

ali kada vas strast potpuno prevlada
i kada ti se potpuno prepusti
tragično preminula materica

naslutićeš da prevaziđene priče
i ona o ljubavi
i ta o magnetskoj snazi smrti
bar na tren vas učine živim

27.

nije reč o prašumskim plemenima
koja još uvek žive u zaboravljenoj prošlosti

gde je progutani komad
bedra neprijateljskog ratnika
nezamenljiva esencija
životne snage

zabeleženi su u poslednje vreme
slučajevi i u samoj civilizaciji

posebno među mrtvima

kažu povučen i ljubazan mladić
preminuo nakon iznenadne bolesti

iako nije pokazivao znake
iracionalnog ponašanja

nalazio je užitak hraneći se mesom
takođe umrlog prijatelja

možda i nije teško opravdati
takav čin
zadržati ga u opsezima razuma

jer tek mrtvi mogu da nalaze
zadovoljstvo

u raznovrsnosti hrane
u piću i vazduhu
ne pitajući se
šta nas zaista održava u životu

28.

možda se i ne podrazumeva olako

razlučiti grad živih od
naselja mrtvih

osim što iz vozila u prolazu
na ulici varošice u koju si pristigao
možeš ugledati nekog nalik
preminulom poznaniku

ništa drugo ne odaje primetnu razliku

raskrsnice slične onima u rodnom mestu
arhitektura nestalih i novih vremena
račvanja puteva na ulazu i izlazu iz grada

zato dok budeš putovao kroz
kragujevac vukovar segedin
hamburg briž

ili se privremeno zaustavljao
u naselju blizu moskve ili glazgova

strpljivo osmotri oko sebe i zapitaj se

koliko se to mesto
razlikuje od polazišta
u kom si prvi put
ugledao svet

29.

nisu retka i takva iskustva

dok te osvaja san
uz njihanje tramvaja
učini ti se pri gašenju svesti

da je tvoj grad naselje mrtvih

možda je povod
neprirodan neljudski hod
žene na pešačkom prelazu
ili nepomična zloslutna ljudska
figura na uglu

tada verovatno tražiš
kao spasonosnu potporu
nesumnjive znake života

zvuk ljudske u letnjem parku
nasmejane ljudi u razgovoru
neminovno otkucavanje vena

mada se i tada
poput životinje koja oponaša
sopstvenu smrt

potkrade misao
da je to previše života
za jedan grad mrtvih

30.

ne mora biti uznemiravajuće
napuštanje sveta mrtvih

staloženo uz pomoć
turističkih prospekata
odmeriš svoja očekivanja
uslove putovanja udobnost vagona

ako je dovoljno blizu kultura
čiji su te spomenici i knjige
oduvек činili živim

završeno je sa dilemama

ali ne zaboravi
da su možda
i mermer tih željenih trgova
i glasovi koje ćeš na njima čuti
samo još jedan
odjek mrtvih

s tim što razliku
između neživih
i neumrlih
možda nećeš ni primetiti

tako da možeš otići iz grada
ne shvativši da je reč
o znamenitom naselju pokojnika

ali ako te strast vodi dalje
samo idi
kao da te nema

O PESNIKU

Goran Korunović je rođen 1978. godine u Jagodini. Radi kao saradnik u nastavi na predmetu Južnoslovenska komparatistika, na Katedri za srpsku književnost sa južnoslovenskim književnostima Filološkog fakulteta u Beogradu. Objavljuje naučne oglede, poeziju i književnu kritiku. Zbirka pesama *Gostoprimgstva* je njegova prva knjiga poezije.

SADRŽAJ

(1. uvodim sebe u život mrtvih...)	7
(2. redovne autobuske linije...)	8
(3. otkad je stric preminuo...)	9
(4. sećaš se sablasnog oglasa...)	10
(5. nemoj živeti u zabludi...)	11
(6. priča se među iskusnijim...)	12
(7. kada budeš među mrtvima...)	13
(8. ne tako često...)	14
(9. nemoj se ustručavati...)	15
(10. nije slučajno što je...)	16
(11. ukoliko si u poseti mrtvima...)	17
(12. dok listaš stranice...)	18
(13. svet mrtvih je svet slika...)	20
(14. pred čime strepe mrtvi...)	21
(15. mnogi kritikuju svet mrtvih...)	22
(16. nahrani i mene zakuskom mrtvih...)	23
(17. postoji nešto zbog čega je...)	24
(18. ukoliko ti se učini...)	26
(19. nije lako biti tuđin...)	27
(20. možda i vredi tugovati za nestalim detetom...)	28
(21. postoji jedno nepokolebljivo...)	30
(22. moraš upoznati nekog od preminulih...)	31
(23. ako tokom završnih dana leta...)	32
(24. iako je teško u to poverovati...)	33
(25. kao i među živima...)	34
(26. nemoj se ustručavati da se zaljubiš...)	35
(27. nije reč o prašumskim plemenima...)	36
(28. možda se i ne podrazumeva olako...)	38
(29. nisu retka i takva iskustva...)	39
(30. ne mora biti uznemiravajuće...)	40

O pesniku 42

Goran Korunović
Gostoprимства

Passport
Biblioteka Beogradskog festivala poezije i knjige

Urednici
Dejan Matić
Milan Dobričić

Dizajn korica
Dragana Nikolić

Izdavač
Treći Trg
Jurija Gagarina 37/63
11000 Beograd
www.trecitrg.org.rs
trgnisepoezija.blogspot.com
trgnise@gmail.com
+381691979007

Za izdavača
Dejan Matić

Štampa
Čigoja štampa Beograd Studentski trg 13

Tiraž
300

Beograd 2011

Izdavanje ove knjige pomogli su:
Sekretarijat za kulturu Uprave grada Beograda,
Erste Bank i Ministarstvo kulture Republike Srbije.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

КОРУНОВИЋ, Горан, 1978-
Gostoprимства / Goran Korunović. -
Beograd : Treći Trg, 2011 (Beograd : Čigoja
štampa). - 45 str. ; 19 cm. - (Biblioteka
Passport : [Biblioteka Beogradskog festivala
poezije i knjige])

Tiraž 300. - O pesniku: str. 43.

ISBN 978-86-86337-43-6

COBISS.SR-ID 182839564

Bibliotekar Ragnhild

ISBN 978-86-88337-43-6